

FIUME

Kereskedelmi-, tengerészeti- és társadalmi lap.

Giornale commerciale, marittimo e sociale.

Hirdetések és nyiltterek:

Folyóiratnak úrszabály szerint Battara P. könyvnyomdájában vagy a kiadóhivatalban, Susak Glavanház, továbbá Goldberger A. V. Schwatz Gyula, Eckstein Bernát, Fischer A. hirdetői irodájában Budapest Váci utca, Oppelik E. u. 16., Bécs, Stubenbastei N. 2.

Inserzioni ed articoli comunicati si assumono nell'ufficio di spedizione in Fiume Tipografia Battara.

A szerkesztő iakasa:

Sussak - Glavan ház.

Előfizetési ár - Associazione:

Egy évre . . . . . Per 1 anno 6.— fr.
Félévre . . . . . 6 mesi 3.— >
Negyedévre . . . . . 3 „ 1.50 >
óra . . . . . 2 „ 1.— >
Külföldre 1 évre . . . . . Per l'estero 8.— >

1892 augusztus 21

Megjelenik minden vasárnap

21 Agosto 1892

Fiume kereskedelme Maltával 1892-év első felében.

A maltai osztrák-magyar konzul ez idei félévi jelentése érdekes adatokat közöl, melyek alapján örömmel konstatáljuk, hogy Monarchiánknak Maltával való kereskedelmi forgalma az utóbbi időben örvendetes lendületet nyert. Még alig pár évvel ezelőtt Monarchiánknak Maltával való forgalma igen jelentéktelen ugyszolván számba vehető sem volt, a mennyiben csakis kisebb vitorlás hajók s egy-egy Lloyd gőzös közvetített időközönként vajmi csekély forgalmat míg utjabban, mióta az „Adria” m. kir. gőzhajózási társaság hajói közvetve, rendszeres összeköttetést tartanak fenn, a forgalomban jelentékeny emelkedés konstatálható.

Igaz ugyan, hogy a forgalom tulnyomó részét még mindig Triest szolgáltatta, remélhető azonban, hogy mérsékelt viteldíjak és gyakoribb összeköttetés biztosításával a Lloyd magas és változó fuvarbéréi mellett az „Adria” társaság útján előbb utóbb Fiume fog e helyen szerepelni, vagy a fuvarberek egyöntetűvé tétele esetén a forgalom legalább is egyenlő arányban fog megoszlani.

Az „Adria” társasággal kötött szerződés értelmében fenntartott fiume-

maltai járatokra nézve a fentebb említett jelentés örömmel konstatálja, hogy az Monarchiánknak kereskedelmében határozottan nagy szolgáltatások tételére van hivatva tekintve a fiumei kikötőnek igen kedvező helyviszonyait, szép jövőnek néz elébe különösen, ha a kormány a viteldíjak alkalmazásánál a versenyző társulatok viteldíjaival szemben kellő ellenőrzést gyakorol. Megjegyezi azonban, hogy ez új összeköttetéssel sokkal jelentékenyebb forgalmat fejthetnék ki, ha a járatok nem havonként, mint a szerződés értelmében eddig — hanem két hetenként történének. Kikötőnknek gyakoribb összeköttetése Maltával annál is inkább elhajtandó volna, mert a Monarchiánk és Németország felé irányuló forgalom nagy része az utóbbi időben leginkább az adriai piacok felé vízi utját; másod sorban pedig a személyforgalom is, az olesó zóna igénybevételével e vonalra terelhető volna.

Az említett jelentés konstatálja továbbá s a Lloyd társaságnak különös figyelmébe ajánlja, hogy Maltának Tripolis Bengazi kikötőjével való összeköttetése Canea-val egyetemben igen előnyére lenne a társaságnak, amennyiben Bengazinak élénk gabona és állat forgalma van Malta és Caneával. Egy 500 tonnás kis gőzös Bengaziból

Maltába vitt rakomány fuvardíja fejében 15 ezer frankot kapott.

Kikötőnknek Maltával való forgalmára vonatkozó adatok az említett konzuli jelentésben igen lényegesek amennyiben a megmáltott áru cikkek nincsenek mennyiség szerint, hanem nagyobb részt csakis a csomagok száma szerint kifizetve. E körülmény abban leli magyarázatát, hogy Maltának, még mind ez ideig nincsen statisztikai hivatala s a maltai vámhivatal csak is azon áruknak követeli részletezett kifizetését, melyek a vám szabályok szerint elvámolás alá esnek. A maltai kormányzó tanácsban épen most folynak az ilyen tárgyalások.

A maltai kormányzó belátva a visszás helyzetet a maltai kereskedők nagy részével egyetértőleg arra törekszik, hogy Maltában egy statisztikai hivatal létesíttessék.

Csak is a maltai kereskedelmi kamara van ellőnére a törekvésnek amennyiben véleménye szerint a maltai forgalomnak pontos adataiban való kimutatása csakis általmára lenne Malta kereskedelmi forgalmának. Kikötőnknek Maltával való összforgalma a jelzett időszak alatt körülbelül 2200 méf. mázsát és 911207 darabot tett ki. A darab számban kitüntetett áru tulnyomó részét erősléz és deszka képezi. A konzuli jelentés

szerint csakis a faforgalomnál konstatálható esökkenés a mi pedig leginkább a malta-berberiai faforgalomnak esökkenésében leli magyarázatát, amennyiben Berberia jelenleg nem Malta közvetítésével de egyenes összeköttetés útján látja el fa-szükségletét. Emelkedést konstatál a cukor, szesz, butor piperecik és az apró áruk Fiuméből való behozatalánál-míg a maltai burgonya kivételénél nagymértvű esökkenést jelez.

A szigetnek főforgalmát még mindig a köszén képezi, mintán a hosszú utat fevő gőzösök ott rendes megállót tartanak, hogy köszén és egyéb szükségletüket kiegészítsék. E forgalom azonban az 1892 év első felében nagyon mértékben esökent, amennyiben a hármás feszerejű gépek alkalmazásával aránylag sokkal kevesebb köszén szükségeltetik. másod sorban nagyban elősegítette a esökkenést, a fekete tengeri kikötők bezárásával, az orosz gabona forgalomnak szünetelése. A lefolyt félév alatt összesen 1182 gőzös 1.478.555 tonnatartalommal továbbá 512 vitorlás 21216 tonna tartalommal tartott megállót e szigeten. Ezek közül osztrák-magyar gőzös volt 46 és pedig 35897 tonna tartalommal, míg az osztrák magyar vitorlás hajók száma csak kettő volt.

Adalékok Fiume néprajzához.

Irtá: Körösi Sándor.

X.

Az óvárosi völégény az eljegyzés után együtt tart a leánnyal a vasárnap délutáni kirándulásokon is, vagy ha a lány otthon marad, ott van a rendes tombolajátéknál. Takarékosan él, különösen, ha menyasszonya szegény, úgy hogy fehérműm kívül egyebet rem hoz magával; ily esetben a völégény egy asztal, két széket, egy széles ágyat és egy szekrényt vásárol. Az ágyneműt is megveszi: foszlós kukoriczahajat a szalmazsákba, tiszta fehér gyapjút a párnákba. (Pehely nincs; lndat se látni esztendőszámra a piacon.) A dunnát nem ismerik, csak paplant használnak nagy, széles lepedőborítékkal.

A többiit majd idővel, aprédonként szerzik be.

A leány már készen van holmijával: hisz 12 éves kora óta minden szabad percében azon dolgozik.

Ha végül lakást is találtak, mert ez is akadály, akkor kitűzik farsang valamely vasárnapjára az esküvőt. Legtöbb házasság kövér esütörtökön vagy farsang utolsó vasárnapján megy végbe. (A f.

évi farsang utolsó vasárnapján 27 párt eskettek.)

A menyasszony a madonna tiszteletére kék) vagy lilaszín ruhába öltözködik. A völégénynek a fekete szalonkáját mulhatatlannul szükséges a szegényebbek a szibársnál vásárolják, vagy bérbe veszik az esküvő idejére. Nyak-kendőül esokorra kötött vékony fekete szalag szolgál.

Két tanuval (compare = koma) nyitott fiakkerbe ülnek s így mennek rendszeren, minden egyéb kíséret nélkül a korszón át a templomba. A szűtők vagy rokonok sohase tartanak velük; vendégek egyáltalában nem hivatalosak a lakodalomra. Távozása előtt érzékeny bucsint vesz szüleitől a leány. Az anya megáldja a kereszt jelével, azután a völégényre és vőfélyére bizza.

Arra nincs eset, hogy a jegyesek és tanúk gyalog menjenek a templomba, bármily közel lagnak is.

A jobbmóduaknál 2-3 nyoszolyólány is van; az első kocsiiban a menyasszony ül a saját vőfélyével, a másodikban a völégény a második vőfélyrel és két nyoszolyólánnyal. Ha harmadik kocsi is van, akkor ebben a harmadik nyoszolyólány mellett a völégénynek még

A leányok 12 éves korukig is többnyire kék ruhában járnak.

egy barátja, az általános vidámságról gondoskodó szertartásmester (allegro ceremoniere) ül.

Az oltár elő jutva, a menyasszony úgy térdepel le, hogy ruhája egy mozdulatra belepje az egész lépesőt, úgy hogy a völégény arra térdepelhesen. Ha sikerül így elhelyezkednie, akkor senki sem fogja férjét megigézheti.

Némely menyasszony az esküvő alkalmára lakatot tesz a zsebébe; a zárat az esketés alatt becsappantja; ezzel teljesen urává lesz jövődöbéli férjének.

A templomból kijövet újra kocsiába ülnek: az új pár most már egymás mellé kerül.

Elavulófélben levő, de szórványosan még mindig előforduló szokás, hogy ilyenkor a templom elé gyülekező utcái gyereksereg közé egy pár marok confettit (cukorkákat) dobnak, a kik viszont borsóval hajigálják meg a násznépet. Erre vonatkozik a következő szólásmód is: „Quando mayeremo confetti? — Mikor eszünk cukorkákat? vagyis: „Mikor lesz az esküvő?”

Egy legközelebb lefolyt esküvő alkalmával azonban egy öreg drenovai paraszt, ki nászmagyként szerepelt, már a templomban elkezdte a finom cukorkákat a menyasszony fejére szórni s odakinn a templom előtt is folytatta. Ebből kitészik, hogy a cukorkákhoz

csak közvetve jutnak hozzá az utcabeli gyerekek; első sorban a menyasszonyt illetik.)

Hazafelé nem szabad ugyanazon úton menni, a melyen jöttek, mert különben egy év alatt szerencsétlenség éri őket. Nagy kerülőt tesznek tehát, végig kocsi-káznak a város összes utcáin; aztán fel Tersattóra, vagy kifelé Cantridába,

Herdér Cid-jéből is tudjuk, hogy Spanyolországban buzát szőrtak a menyasszony fejére. E szokás egyéb népeknél is megvolt és megvan (V. ö. Ethnographia III. évf. 7. 1.) A buza helyébe Fiumében confetti és borsó lépett, a menyasszony helyett pedig mai napság már többnyire a gyereksereget dobálják meg.

Tekintve azonban, hogy a confetti legnagyobb része a coriandolból, mindig szemet (árpa, árpa vagy kásaszemet) tartalmazó. Ugyanez a hengergetett golyócska, tehát tulajdonképen cukorburokba helyezett gabonaszem: világosan kitűnik, hogy a confettinek a menyasszonyra való szórása egyjelentőségű a Cid korabeli buzaszórással, vagyis a termékenység, szaporú ságot kívánással.

Erre vall a következő versike is, melyet Lombardiában a templom előtt összesereglett gyerekek szottak kiabálni mikor a nászúp a templomból kijő:

Nis, niseu. Heje, buja,
Den beniss. Cukorkákat adjatok.
Se veri ficu. Ha gyermeket akartok.
Másrészről a cukorburokkal a boldogságot kívánás van szimbolizálva. Ugyanis már a régi görögök is édességeket szőrtak a férje házába először belépő ifjú nő elé.

Tekintetbe jön még az is, hogy coriandolból készült a nászúp, a mely a nászúp nyitvános ünnepek al-

Harmonikáról külön arjegyzek kérem.

Essenciai különösségi Gyara riegauar megogz. ható légynekfők keresnek.

Mint igen fontos intézkedést felemlíti a budapesti kereskedelmi muzeum máltai fiókjának felállítását, melyet ugy a benszülött máltaiak valamint az angol kormány és közönség is a legrokonszenvesebben fogadott. A hazai cikkek közül Maltában leginkább a porcellán, az angol és gótstíliú butorok, vasárúk, konyha eszközök, hazai konzeiv árúk, édességek de leginkább a magyar borok és a hazai ásványvizek kerültek forgalomba.

A konzuli jelentés Malta iparáról szólva, felemlíti hogy a la-va-letta—civitavecchiai vasut vona' ujból megnyitattott, s azon a zóna-natirifa lett életbe léptetve, továbbá hogy a máltai tőkepenzesek a Malta és Siracusa közti posta szolgálatra egy gőzhajózási társaság létesítését tervezték a mi azonban nehezen fog megvalósulni miután a máltai kormány a kért magas szubvenziót nem hajlandó megadni. A jelentés többi része, Malta hajóforgalmának lobogó szerinti kitüntetését, a sziget földművelési viszonyai és egyéb a máltai ipar fejlődésére vonatkozó adatokat közli, melyekről majd legközelebb szintén említést fogunk tenni.

D. D. A.

Helyi és különtéle hírek.

Ö császár és apostoli királyunk legmagasabb születés napján, a helybeli főszékesegyházban ünnepélyes szent mise tartott, melyen Gróf Batthyány Lajos kormányzó, és Ciotta János polgár mester vezetése alatt az állami és városi hatóságok hivatalnokai testületileg, továbbá a helyben székelő idegen államok képviselői, katonai hatóságok egyletek, társulatok, testületek, és igen díszes közönség jelent meg. Az ünnepélyes szent mise végeztével a városi hatóság elnöksége, továbbá a városunkban székelő idegen államok képviselői a kormányzói palotába vonultak, hogy hódolatuk, és legbensőbb üdvözlésmunkáikra a kormányzót felkérjék. Délután 3 órakor a kormányzói palotában

hol előre megrendelt lakoma várja az új párt és tanúkat.

A lakoma rendszeren pírmai (*purnigiano*) sajttal behintett *pezalbol* (*trippe*) vagy *bacalabol* (száritott hal) és olajba sült *finkból* (*frittola*) áll, a mihez előbb közönséges, később édes bort isznak bőven.

Mire a lakmározással és bőséges iddógálással elkészülnek, akkor a koresma alá gyülekeznek már a helyiség rendezet vasárnapi vendégei is. A völegény valamelyik barátja, ki harmonikázni, vagy az éles, recsegő hangú *tororon* furulyázni tud, megszólaltatja hangszerét s ezzel

kalmával is, nemcsak Fiumében, hanem Olaszországban is. A mai Rómában a farsangi nyilvános ünnepek alkalmával pedig némelyek zsákszáma állítják fel erkélyükön vagy a konyhát járó kocsiiban a tiszta *buzalaszt*, a melyből lisztmegergető kanállal csapkodják a nép közé az üldás.

Tekintetbe véve hogy a mai farsang a saturnáliák- és dionysziák-ból fejlődött, hol a buza vagy árpadara szórása s a liszthintés az áldozati szertartásoknál kivitt; továbbá, hogy a delvidéki szőlővirágzás idején divó saturnáliák az ébredő tavaszünneplésére szolgáltak s hogy az áldozatokból esztendő reményében nyújtották az isteneknek: világos, hogy a gabonaszórás itt is csak *bőségs, termékenység* reményét fejezi ki.

A confetti-dobálásnak esküvők és társangi ünnepek alkalmával, vagyis két különböző alkalommal divó szokása tehát egy és ugyanazon okra, a bőséget és termékenységet kívánásra vihető vissza.

fényes bankett volt, melyen a hatóságok fejei, a küllamok képviselői és a katonai hatóságok főbb tisztjei voltak jelen. A pezsgőnél Batthyány Lajos gróf kormányzó, Ó Felsége a királyra és az uralkodó házra lelkes felköszöntőt mondott, melyet a jelenlevők, a himnus rázendítése közben lelkes éljenzéssel fogadtak.

A születés napot megelőző estén a városi zenekar a város főbb utcáin és téerein válogatott darabokat játszott s a nép éljenzve járta be a várost.

Szent István ünnepén. Fiume az anyaországhoz való visszacsatolatlása óta minden évben fényesen üli meg Sz. István királynak ünnepét. Ez idén is első magyar királynak neve ünnepének évfordulóján a város ünnepeit díszítte, az összes középületek, konzuli hivatalok épületén, és a kikötőben horgonyzó hajók teljes lobogó díszben voltak s a főtemplomban d. e. 10 órakor gróf Batthyány Lajos kormányzó, Ciotta polgármester, továbbá a polgári és katonai hatóságok testületei a küllamok képviselői és díszes közönség jelenlétében Dr. Bedini Kajetan fiumei prépost plébános celebrálása mellett ünnepélyes isteni tisztelet tartatott. A helybeli gőzhajózási vállalatok, a közönség szórakoztatására ez ünnepnap délutánján kirándulásokat rendeztek, melyeken azonban a grohóvói ünnep miatt kevesen vettek részt.

Kinevezés. A m. kir. dohány jövedéki központi igazgatóság főnöke, *Fodor Zoltán* fiumei dohány gyári hivatal tisztet gyártási tiszté nevezte ki.

Személyi hírek. — *István főherceg* a „Christa“ nevű 93 tonnás osztrák yachtot mult csütörtökön reggel Lussinból kikötőnkbe érkezett. A főherceg még ugyanazon este a szentpéterei gyorsvonattal Bécsbe utazott. — *Argilopo* lovag, Cettigneiben székelő orosz miniszter a magyar-horvát gőzhajózási társaság „Hungaria“ gőzösné Cattaroból f. hó 17 én városunkba érkezett. Argilopo orosz miniszter másnap a szentpéterei gyorsvonattal Bécsbe utazott. — *De Dollanave Pebris Lőrincz* albariai püspök, ki pár napot városunkban töltött, tegnapelőtt reggel Cherso szigetére utazott. — *Dr. Richtmann Már* fiumei orvos, női specialista, tegnapelőtt este Brassóba utazott, hogy ottan a magyar orvosok és természet vizsgálók XXII.ik vándorgyűlésén az Europhon jodoformot helyettesítő szerről felolvasást tartson.

Nagylelkű adomány. Cunradi Jenő fiumei nagykereskedő, Fiumében való

megkezdődik a táncmulatság. Az első táncot a völegény járja a menyasszonnyal, azután belevegyülnek a helységbeliek is. Később az új pár és tanúk kocsin, vígan dalolva visszatérnek a városba; de a helységbeliek tovább folytatják a mulatságot.

A módosabbak az esküvő után a nagy kocsikázás alkalmával szintén betérnek ugyan egy-két utazó koresmába és mindenütt isznak „egy kortyot abból a jóból“ (*un goto de quel bon*), sőt néha az összes utbaeső koresmák borát végig kóstolgatják, de azután hazameznek s otthon lakmároznak.

Altalános ölelkezés és csókolódzás után az ifjú férj tiszte a menyasszonyi koszorút hitvestársa fejéről levenni.

Ha délelőtt történt az esküvő, akkor a lakoma *esokoládéból*, égetett *mandulatortából* (*croccante* = ropogós), különtéle más *torálból* és *édes borból* áll. Hivatalosak a rokonok s a családnak néhány meghittebb barátja, többnyire a bába-asszony is. A házi lakomán az égetett mandulatortának nem szabad hiányozni.

A torták, valamint minden más ünnepepi sütemény is a cukrászoktól kerülnek ki, mert a szabad tűzhelynek *landize* (I. Keresztelő) és *frittale* (I. farsang) nevű süteményeken kívül egyebet lehetetlen készíteni,

letelepedése 40-ik évfordulójának emlékére a nemei gyermek menhely részé e 100 frotot és a fumei kereskedők segély egyletének szintén 100 frotot adományozott.

Országos dalünnep Fiumében. Az orsz. dalárszövetség mult csütörtökön tartott közgyűlésén az 1894-évből meg-tartandó dalünnepre vonatkozólag felolvasták a fumei delegletnek és Ciotta János fiumei polgármesternek rendkívül szives hangú meghívóját, melyet a jelenlevők zajos éljenzéssel fogadtak, különösen azt a passzust, a melyben a polgármester a városnak a „közös anyaházhoz való ragaszkodását és szeretét“ hangsúlyozza. — Lengyel Imre indítványozta ezután, hogy ezért a több szempontból becses meghívásért Fiume városának jegyzőkönyvével köszönetet szavazzanak.

Ezután Szobovics Lajos a fiumei dalárda elnökének meghívását olvasták fel, melyben Szobovics elnök a legszívelebb szavakban, a fiumei daloskör nevében ismételte a meghívást. — Erre a közgyűlés egyhangulag kimondta, hogy a legközelebbi orsz. dalünnepet 1894-ben Fiumében tartja meg.

A grohóvói zászló avatás évfordulójának ünnepe. Grohóvo hazafias lakossága, tegnap Szt. István királynapján hazafias szellemtől tanuskodó ünnepet — zászló avatásának évforduló ünnepét ülte. Az alközségbeliek ez alkalommal mindent elkövettek, hogy az ünnepepily minél fényesebben sikerüljön, anélkül is inkább, mert az ünnepepilyre Batthyány Lajos gróf kormányzónk is ígerte megjelenését. A közsébe vezetett út mindenütt ünnepepily díszben volt. A regényes hely oldalon szét szort házacskák, a kerteket körül övező köfalak mindenütt magyar nemzeti és Fiume város színeit képviselő lobogókkal voltak feldíszítve s a falu közelében zöld galyak és lobogókkal díszített hejárát hirdette a grohóvói hazafias ünnepét. A fumeiek már kora reggel-de nagyobb részben a délutáni órákban-kisebb nagyobb csoportokban részt kocsin és gyalog rándultak ki a mintegy 10 kilométernyi távolban fekvő Grohóvóra. *Gróf Batthyány Lajos* kormányzó, *Szobovics Lajos* miniszteri osztálytanácsos, *Ciotta János* polgármester és *Vauchnig* műszaki igazgató, kíséretében, ígérétéhez híven d. u. ó. órákban érkezett Grohóvóra, hol a falu bejárata előtt, *Gelletich Miklós* alpolgármester, Dr. Ghira, Nikolaki Effendi török konzul, Brelich Ernő városi ünök, Gelletich Janos és az egybegyűlt falubeli ik apraja nagyja, a Rákóczy induló lelkes akordjai és hatalmas mozsár durrogás közt lelkes éljen és evviva kiáltásokkal fogadták a ritka vendégeket.

Leírhatatlan kitörései a lelkesedésnek kísérték a kormányzót a falu határáról Marsanich bíró házáig, hol a falu ötegytől körülölvé Fletzer Ferenc az ujarad-zsigmondházi tüzöltő parancsnok, a grohóvóiak nevében, hazafias szellemű beszéddel üdvözölte a kormányzót. Fletzer beszédjében a hegyesszamlásról oly szomorú hirre vergődött Grohóvo hazafias ünnepélyének jelentőségéről, Grohóvónak Fiumével együtt az anyaországhoz való ragaszkodásáról s ugyszintén a grohóvóiaknak a Batthyány család iránt érzett törhetetlen ragaszkodás és szeretetéről szolva kiemelte, hogy Grohóvo falunak egyedüli iparága a szönyeg gyártás és mosás, a Recina folyó medrének tova vándorlása következtében veszélyeztetve van, amennyiben az e célra felállított malmok a folyó irányának változtatásával lassankint a szárazon maradnak s azért az eshetőségnek elejét vevendő, a grohóvóiak nevében a kormányzó figyelmébe ajánlja a dolgot azon reményben, hogy Grohóvo pártfogója Batthyány Lajos gróf kormányzó, magas közbenjárásával megfogja menteni a grohóvóiakat a katasztrófától.

Batthyány Lajos gróf kormányzó meleg szavakban köszönte meg a szives fogadtatást s nyilatkozta, hogy a

grohóvóiak hazafias érzelmeinek nyilvánulása reá nézve a legjobb benyomást keltette, s biztosítá a falubelieket, hogy kérelmöknek töle telhetőleg igyekezni fog eleget tenni.

A kormányzó beszédét leírhatatlan éljen és evviva kiáltások fogadták, mely után a kormányzó kíséretével együtt a grohóvóiak meghívá ára Marsanich bíró házába vonult, hol az előkelő vendégeknek friss tőket szolgáltak fel. A felköszöntők sorát Ciotta polgármester nyitotta meg, ki Batthyány Lajos grófra, Fiume népszerű kormányzójára írtette poharát, folytatta Batthyány Lajos gróf kormányzó ki a grohóvóiakat, Fiume és Magyarország hí fiait és Gelletich alpolgármester szintén a kormányzót ültette. A kormányzó ezután még a rendező bizottság tagjait ültette, kik fáradhatlan tevékenységgel közreműködtek, hogy a hazafias ünnep megható egyszerűségével oly szépen sikerült s biztosítá őket hogy legközelebb ismét meglátogassa Grohóvót, hogy a falubelieket szükségletéről részletesbb információkat szerezhessen magának. Ezután a vendégek, hazánk irodalmi és politikai nagyjaink arcképeivel díszített koresma belsejét szemlélték, majd a Recina vizezését nézték meg, honnan vissza térve meghallgatták a fiumei daloskör hangversenyét. A kormányzót kellemesen lepte meg a fiumei dalárdának készsége s nem mulasztotta el Socillo karmester előtt meleg köszönetét, meglegedősét nyilvánítani s egyúttal buzdítá őt hogy ezentúl is a megkezdett irányban folytassa működését. A dalárda ezután Szobovics L. miniszteri oszt. tanácsost is, mint a fiumei magyar daloskör elnökét meleg ovációkban részesítette. Este felé az egész falu fényesen kivilágított, mely kivilágításhoz a szükséges lampionokat Kvassay István miniszteri tanácsos szolgáltatta.

A kormányzó kíséretével együtt kevéssel 10 óra előtt a falubeliek és az egybegyűlt vendégek hatalmas éljen kiáltásai közt kocsiba szállva vissza indult Fiuméba. A kormányzó távozása után a Fiuméből kirándult vendégek is a városi zenekarral élőkön lelkes magyar indulók akkordjai mellett szintén vissza indultak Fiuméba s ezzel a grohóvóiak ünnepe, mely egy újabb bizonyítékát adja a grohóvói és a fiumei testvérek hazafiságának-éjjeli 11 óra tájban végetért.

A fiumei városi adóhivatal. A fiumei pénzügyigazgatóság a mult hét folyamán átiratban értesíté a városi hatóságot, hogy a fiumei városi adóhivatal sikerkasztási ügyében megindított vizsgálat immár befejeztetett, s a pénzügyigazgatóság és a városi hatóság kebeléből kiküldött vizsgáló bizottság megállapítás szerint a rendetlen kezelés következtében el nem számolt összeg összesen 577 frot tesz ki.

Ez el-nem számolt összeggel az állam 179 frottal, a felek pedig 417 frottal károsítottak. A városi hatóság, az átirat vétele után Ciotta polgármester elnöklete alatt azonnal ülést tartott, melyen a hűtlen kezelők kiderítésére a legszigorubb vizsgálat megindítását rendelte el.

A bűnügyi e járással gróf de Donini Leonard városi hatóság fogalmazó és Desepi D. városi képviselő bizáltak meg.

A fiumei lóvonatú vasut. Még csak pár hete, hogy a városi hatóság közzétette a fiumei lóvonatú vasut kiépítésére vonatkozó árlejtési hirtelmenyt s már eddig is nem kevesebb mint hat vállalat részéről jött megkeresés, hogy a városi hatóság a szóban forgó munkalatra vonatkozó összes adatokat mielőbb rendelkezésünkre bocsássa.

A fiumei vízvezeték ügye. Értesülünk, hogy a fiumei vízvezeték munkáit már legközelebb megkezdhetnek. A vízvezetékhez szükséges vascsövek e hó végén itt lesznek, s a Vidlich-féle telken felállítandó első víztartály munkálatai ugyancsak e hó folyamán fognak megkezdetni. A víz artályok valószínűleg betonnal fognak építettai, a mennyiben Gang hoffer is Vauchnig városi mérnököknek a pécsi vízvezetéknek tanulmányozása alap-

ján tett jelek és csaknem Zellerin M. zódés aláírása már meg fo-

A fiumei tása. Értesítjük, hogy a visszaillesztés tanácsa, mely is említést ugyan betér a elnökség legközelebbi kereskedelemes lépések

Cseh kir. szerdán este egy 100 tagú részét tanáro keztek. A a fiumei is fogadták. Brosch G. üdvözölték a kirándul s onnan a testületleg rembe von dégek, kil czéltől ut megsemmült Trieszt és

A „fium mint jelez kirándulás dulók Fium kor indult reggel 3 ó d. e. 12 legmagasabb gas hegyet tártul a s nai hegye kal, nyug felér csu horvát Hó ter maga székla heg felőli kép Farasina tel s jobb zános töm pinhenés s őt és fe órákor és Klana elő jaival tal tottak, h Hóhegy e méi magy náról 7 ó mabb hat tek Fiume

Fiume Kaposvári náziumi ga gimna kikkel 9 tanuló ut vakációt vidékét, megisme saival. V odaadó K olasz ifju len a m szereteté nek mag a vendég mentén a megye köznépp bizottság számkur re rándú ismerjék váron a közönsé lószinü, a 9 fiu Varga réssel a fias mu ronázta

Az o

ján tett jelentéseik szerint hason építkezés csaknem 18%-kal kevesebbe kerül. A Zellerin M. budapesti céggel-kötött szerződés aláírása, mint értesülünk napokban már meg fog történni.

A fiumei szabad kikötő visszaállítására. Értesülünk, hogy Wallusehni Antal kamarai tag, a fiumei szabad kikötő visszaállítására tárgyában készített javaslatát, melyről lapunk múlt számában is említettéttünk, a napokban csakugyan beterjeszté a kereskedelmi kamarának elnökségéhez, hogy az e tárgyban a legközelebbi ülés határozata alapján a kereskedelemügyi miniszternél a szükséges lépéseket megtegye.

Cseh kirándulók Fiumében. Múlt szerdán este a károlyvárosi vonattal, mintegy 100 tagból álló cseh társaság, nagyobb részt tanárok és tanítók, városunkba érkeztek. A cseh kirándulók a vasutnál a fiumei és a tersattói Citaonica tagjai fogadták. Dr. Linich horvát nyelven és Brosch G. susaki zenetanító cseh nyelven üdvözölték a vendégeket melyre a kirándulók vezetője cseh nyelven válaszolt. A kirándulók a vasutól a Citaonica városánál a kölesönös bemutatók után testületileg Susakra a Continental étterembe vonultak vacsorára. A cseh vendégek, kik tulajdonképpen tanulmányi célból utaznak, Fiume és környékének megismerése után, tegnap Polán át Trieszt és Velenczébe utaztak.

A „fiumei magyar turista egyesület” mint jeleztük, múlt vasárnap tartá meg kirándulását a Schucebergre. A kirándulók Fiuméből szombat este 9 órakor indultak Klanára, honnan másnap reggel 3 órakor tovább utaztak, d. e. 11 órakor érték a Schneeberg legmagasabb csúcsára. A 1796 m. magas hegyesücsőről a legfestőibb kilátás tárult a szemlélők elé, északra a krajnai hegyek itt-ott szétszort faluskákkal, nyugatról a Juli alpok szaggatott fehér csúcsai, keleten a Sznyeznyik horvát Hóhegy és a Risznjak 1422 méter magas megmászhatatlan hóféhér szikla hegység, délről pedig a Quarnero festői képe Cherso Veglia szigetekkel a Farasina csatorna, háttérben a Velebittel s jobbról a Monte Maggiore imponans tömegével. A kirándulók egy órai pihenés után vissza felé vették útjukat, s öt és félóra gyaloglás után d. u. 5 órakor érkeztek Klanára a turisták Klana előtt, a fiumei alpesi Klub tagjaival találkozottak, kik Polica felé tartottak, hogy onnét másnap szintén a Hóhegy csúcsát megmászassák. A fiumei magyar turista egyesület tagjai Klanáról 7 órakor indultak, s a legvidékebb hangulatban este 10 órakor érték Fiuméba.

Fiumei diákok Somogy megyében. Kaposvárról június hó végével 27 gimnáziumi tanuló rándult el Fiuméba Varga gimnáziumi tanár vezetésével, kikkel 9 fiumei állami gimnáziumi olasz tanuló utazott Somogyba, hogy az egész vakációt ott töltve, bejárják a Balaton vidékét, tanulják a magyar nyelvet s megismerkedjenek a magyar nép szokásaival. Varga tanár, mint a „Zala” írja odaadó buzgalommal vezeti a derek kis olasz ifjukat s oktatja őket uton-útfélen a magyar nyelvre s a magyar hazaszeretetre. A fiúk már szépen beszélnek magyarul s el vannak ragadtatva a vendégszeretettől, melylyel a Balaton mentén utjukban találkozhatnak a megyehelyi főurak s értelmiség, de a köznépnél is. Tallian főispán a megyei bizottsági tagok közt pénzt gyűjtött számukra, melyen legközelebb Budapestre rándulnak az olasz fiúk, hogy megismerjék hazájuk fővárosát is. Kaposváron a vezető tanár gyűjtése folytán a közönség gondoskodik ellátásukról. Valószínű, hogy jövőre többen is követik a 9 fű példáját.

Varga tanárnak a legnagyobb elismeréssel adózunk, s kívánjuk, hogy hazafias munkáját a legnagyobb siker koronázza.

Az országos dalünnepély diszhang-

versenye a vígadó nagytermében tegnapelőtt tartott meg. E diszhangversenyen Fekel Ferencnek Petőfi *„Elvénnek, csak adniának”* költeményére írt remek dallamát nyolcz Sunda-féle padalécimbalmom Kaszner Adél, Kaszner Károly, Dulez Irma, Allaga Géza, Kun László, Lányi Géza, Horváth és Pintér kísérték. Az országos dalár-versenyen, mint értesülünk a rendkívül érdekes verseny-előadások között bemutatások is voltak így az *„egri dalkör”* *Lányi Ernőnek*, Ne sirj, ne sirj, Kossuth Lajos szerzőjének, a klasszikus zeneirodalom tehetséges tagjának Petőfi Tied vagyok, tied hazám bonifidálara most írt remek zenszerzeményét mutatta be, melynek hazafias érzelmekben áradó szépségeiről elragadtatással beszélnek a kik hallották:

Keresk. és Teng. hírek.

Liszt forgalom. — F. évi június hónap a következő magyar liszt érkezett vasuton Fiuméba és Triesztbe:

	Fiume	Trieszt
Budapest	29.701.00 q.	6.579.83 q.
Szeged	1.818.00 "	918.00 "
N. Várad	1.213.00 "	— "
Debreczen	1.709.00 "	— "
Bares	1.210.00 "	— "
Eszék	702.00 "	714.00 "
Vrpolje	608.00 "	— "
M. Vársárhely	510.00 "	— "
Losoncz	505.00 "	102.00 "
Miskolcz	705.00 "	— "
Sziszék	401.00 "	— "
Arad	305.00 "	204.00 "
Temesvár	306.00 "	704.70 "
N. Kikinda	300.00 "	306.00 "
Ujvidék	203.00 "	— "
Szatmár	202.00 "	— "
Vukovar	202.00 "	102.00 "
Delta	203.00 "	— "
Kaposvár	201.00 "	— "
Hatvan	105.00 "	— "
Velence	102.00 "	1.815.80 "
Hideg-Gyöng	101.00 "	— "
Károlyváros	100.00 "	— "
Brod	100.00 "	406.00 "
Mitrovica	— "	306.00 "
összesen	41.512.00 q.	12.160.33 q.

A folyó év első felében érkezett összesen Fiuméba 328.410 méter, mázsza Triesztbe pedig 67698.58 méter. mázsza magyar liszt, mely mennyiség ez előző 1891 év hason időszaki behozatalával szemben 179958 méter mázsányi csökkenést mutat a fiumei behozatalnál és 1380,5 méter mázsányi emelkedést a trieszti behozatalnál.

Adria hajók forgalma. Szápáry érk. aug. 14-én Bordeauxba; Stefanie érk. aug. 15-én Bordeauxba; Szécheny érk. aug. 14-én Oportóba; Matkocovits érk. aug. 15-én Bordeauxba; Carola ind. aug. 15-én Maltából Tunisba; B. Kemény ind. aug. 15-én Glasgowból Maltába; Arpad ind. aug. 16-én Maltából Velenczébe, Jokai érk. aug. 19-én Bari-ből Fiuméba és *Adria* méltai utjában aug. 16-én érné Gíbiáltart.

A m. kir. tengerészeti hatóság köréből. A m. kir. tengerészeti hatóság az összes alárendelt kir. rév hivatalok is rökirendeltségeknek, a belügyminisiterium vezetésével megbízott miniszterelnök a pénzügy miniszter és az osztrák es. kir. kormányval egyetértőleg a kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur Ó Nagyméltóság részéről f. évi augusztus hó 6-án 52 741 sz. a kibocsátott távirati rendeletére elrendeli:

Hogy a kolera behurcolása veszélyének elkerülése céljából újabb intézkedés az Oroszországból származó gyümölcs, zöldség, kerti vetemény, továbbá halakra, hal, állati bőrök és más állati termények behozatala és átvitele tilos.

Ezen intézkedés azon nappal lép életbe, a melyen a kir. rév illetőleg vámhivatalok tudomására jut.

Ha valamely nemzeti vagy külföldi hajón az említett tárgyak valamelyike a magyar-horvát tengerpart valamely

nemzeti vagy külföldi hajón az említett tárgyak valamelyike a magyar-horvát tengerpart valamely kikötőjébe jutna úgy az a felek terhére a martinschizai vesztőtintézetbe legrövidebb határidő alatt eszközözlendő újból kivétel céljából közzétett határidő lefolyta után az illető tárgyak megsemmisítetténi fognak.

A Fiuméből Anconába és Velenczébe közlekedő hajók nyári menetrendje. Ez év október hó végéig a gőzhajó Fiuméből Anconába és viszont hetenkint kétszer fog a következő menetrend szerint közlekedni indulás Fiuméből minden vasárnapon és csütörtökön 7 óra 30 perczkor reggel, érkezés Anconába ugyanazon napon 7 órakor este. Indulás Anconából minden kedden és pénteken 8 óra 30 perczkor este, érkezés Fiuméba másnap reggel 8 órakor, Fiuméből Velenczébe és viszont a gőzhajó hetenkint egyszer közlekedik a következő menetrend szerint: Indulás Fiuméből minden vasárnapon délután 4 órakor, érkezés Velenczébe másnap 6 órakor reggel. Indulás Velenczéből minden kedden 7 órakor este, érkezés Fiuméba másnap 9 órakor reggel. A Velenczéből Fiuméba közlekedő hajókat illetőleg megjegyeztetik, hogy azok időnkint Piranót is jöggák érinteni, mely esetei a velencei hírlapokban és a Szt. Márkus téren külön hirdetőmennyekkel fognak mindenkor közzétetni. A fentebbi utirányokban közvetlen menetjegyek adának ki Budapestről Anconába és Velenczébe, valamint viszont is, a következő mindkét uton egyenlő áron: gyorsvonattal I. oszt. 14 frt 60 kr. II. oszt. 12 forint, személyvonattal I. oszt. 13 forint, II. oszt. 10 forint 80 kr., III. oszt. 7 forint. Az Olaszországban utazó közönség tájékozás céljából még figyelemzefetik, hogy a fiume-anconai irányon át az utazás Budapestről Rómába gyorsvonattal I. osztályban 31 frt 90 kr., II. oszt. 24 frt 10 kr., személyvonattal I. oszt. 28 frt 70 kr., II. oszt. 21 frt. 80 kr., III. oszt. 14 frt 10 kr. Nápolyba pedig gyorsvonattal I. oszt. 47 frt 10 kr., II. oszt. 34 frt 90 kr., személyvonattal I. oszt. 42 frt 60 kr., II. oszt. 31 frt. 50 kr., III. oszt. 20 frt 50 kr. kerül. Bővebb értesítés a menetjegy-útdokban nyerhető.

Olaszország bortermése, a mely bennünket a borvám leszállítása következtében közelről érdekel, az utóbbi évtized alatt daczára annak, hogy a filloxera ott már 1879-ben fellépett, mégis tetemesen emelkedést mutat, úgy hogy a bortermés mennyiségét tekintve Olaszország az utóbbi években Franciaországot is túlhaladta és ma első helyen áll. Olaszország össze szőlőterülete s ugyanis a legközelebb megjelent hivatalos statisztika szerint 3.430.362 hektárra terjed, míg Franciaországnak daczára, hogy a filloxera által elpusztított szőlő nagy részét (n. inuegy 600,000hektárt) amerikai szőlőfajokkal márt felújította, a múlt évben meg mindössze csak 1.763.474 hektár szőlője volt. A mi pedig olaszország évi bortermését illeti sz az utolsó 13 év alatt következőleg alakult:

Az osztrák Lloydtársaság Maria Valeria nevű 4500 tonnás gőzöse mint Triesztből írják, t. é. szeptember 12-én indult első indo-chinai útjára, mely utban Fiume, Port-Said, Suez, Aden, Bombay, Colombo, Penang, Singapore, Hong-Kong és Shangai kikötőket fogja érinteni. — Az új gőzös személyszállítás 20 kabinnal van ellátva.

Az osztrák Lloyd és a bolgár kormány között szerződés jött létre, melynek értelmében a Lloyd társaság Burgas és Varna között szabályszerű hajótorgalmat tart fenn. A két város között hetenkint kétszer fog a Lloyd hajó közlekedni, a miért a bolgár kormány a nevezett társaságnak 85.000 frank szubventiót ad, a hajózásra szükséges szent rendelkezés-re bocsátja és a társaságot a szokásos kikötői illetékek fizetésétől felmenti. Az új vonal különösen a Fekete tengeren való személyforgalomra bír jelentőséggel.

Nemzetközi vasut congressus Pétervárott. Az ellenkező hírek dacára mégis megtartják e hó 28-án Pétervárott a nemzetközi vasuti congressust. Az előkészítő bizottság a kolera-veszély miatt el akarta halasztani, de az orosz kormány állítása szerint erre komolyok nincsen az aggodalmak tuloztak. A kongresszuson Európa valamennyi állama képviselve lesz, továbbá Japán, China stb., csak Németország nem képviselteti magát. Magyarországot Ludvigh miniszteri tanácsos fogja képviselni.

Csatornaösszeköttetés a Dnieper és Dwina között. Oroszországból érkezett jelentések szerint, a pétervári közlekedési miniszteriumban egy tervet dolgoztak ki a Dnieper és Dwina közötti — tornázási összeköttetésre vonatkozólag, s a Reméljük, hogy a Fekete tengernek és a Keleti tengernek új módon való összeköttetése folytán a borkereskedelem nagyban emelkedni fog, és hogy a keleti tengeri kikötők ezáltal sokat fognak nyerni. A költségek 6 1/2 millió rubelre vannak előírva.

Javitott hajópropeller. *Sparv testvérek Bioklymban* egy oly fajátú hajópropellert találtak fel, mely nagyobb sebességet biztosít enélkül, hogy aránylag nagyobb erőt kellene kifejteni. — Az új propeller három agyból áll, melyek mindegyikén egy lapát van alkalmazva. Minden egy összetartozó lapátai úgy vannak elhelyezve, hogy ugyanazon nyomon következnek egymás után s a tengely körül három rendszeres kanyaradó felületet tesznek ki.

Irodalom és művészet.

Uj Zenemű Allara Gézától Jókai Mór szövegére 3 magyar király himnusz jelent meg. E mű mely nagy kelendőségnek örvend, kapható Táborosky Nándor nemzeti zeneműkereskedésben Budapestén Váci utca 35-ik szám alatt. Ára 75 kr.

Magyar Génusz. Alig keltezett még Magyarországon irodalmi vállalat, mely oly rövid idő alatt, alig egy félszáz fennállása után, a művelt közönség bizalmát és pártolását kiérdemelte volna, mint a „Magyar Génusz”. Egy fél év után a „Magyar Génusz” már pártatlan sikereket hivatkozhatik, s valószággal új lendületet adott művészi és irodalmi életünknek, mert hisz leghirnevesebb írónk és művészeink siettek a „Magyar Génusz”-nak rendelkezésére bocsátani munkáik legjavát, s az eddig megjelent 32 szám egész tárháza a szebbnél szebb, s művészi kivitelben bemutatott képeknek, melyek érdekesekek s művészi becsel bírok, vagy tanulságosak a szerint, a mint az eredmények felszínre vetettek egy-egy aktualitást. Egész tárháza az írók becses munkáinak, s ha itt nem közlünk névsort, csak azért történnik, mert alig van számottevő magyar író, a kinek nevét ide nem kellene nyomtatnunk. A közönségnek alkalma volt tapasztalni, hogy a „Magyar Génusz” miként emelkedett számról számrá fényben, pompában, külsőleg és tartalmilag. Ez a folytonos emelkedés jellemzi a „Magyar Génusz”-t, melynek hasábjain csaknem kizárólag eredeti magyar dolgozatokkal találkozunk az olvasók, s melynek minden számában kivétel nélkül találunk egy-egy nagyszerű munkát *Doczi Lajosnak*, a nagynevű költőnek tollából. Kiemeljük ezt különösen azért, mert *Doczi Lajos* kizárólag csakis a „Magyar Génusz”-nak ír, már pedig e hírneves költőnek minden megszólalása egy-egy eseményszámában megy. Még csak azt jegyezzük meg, hogy a „Magyar Génusz” versenyképes a hasonló külföldi vállalatokkal, s e mellett olyan minden ízében magyar szépirodalmi lap mely minden művelt család asztalán önzerttel foglalhat helyet. A „Magyar Génusz” előfizetési ára: egész évre 10 frt. fél évre 5 frt. negyedévre 2 frt. 50 kr. A *Magyar Génusz* szerkesztőségés kiadóhivatala.

M. kir. államvasuti ügyek.

A budapesti személy pályaudvar nevének megváltoztatása. A m. kir. államvasutak igazgatóságának közlése szerint Budapest személy pályaudvar neve, a kereskedelemügyi miniszter úr ó nagyméltóságának rendelete folytán Budapest keleti pályaudvarra változtatott.

Nyugotmagyar-osztrák vasuti kötelek III rész 2 díjszabási füzet életbe lépése. A nyugotmagyar-osztrák vasuti kötelekben f. évi szeptember hó 1-én III rész 2 füzet című alatt új díjszabási füzet lép életbe, mely közvetlen díjteleket foglal magában a külön díjszabásba tartozó árak közvetlen szállítására egyrészt a magy. kir. államvasutak Dunajobparti vonalainak a cs. kir. szab. déli vas-pályafőállomás magyar vonalainak továbbá a győr-sopron-eben-vasut és az esztergom-almásfüzti h. é. vasut; másrészt a cs. kir. szab. Ferdinánd császár északi vasut; 1 szab. osztr. magy. államvasut társaság oluapnas austerlitz vonalainak és a cs. kir. szab. kassa oderbergi vasut osztrák vonalainak a díjszabásba fölvet.

E díjszabási füzet a köteleki vasutnál kapható.

Osztrák-magyar-köszönforgalom. A vasuti és közlekedési közöny f. é. június 27-én megjelent 77-ik számában ad 73342/1 II. számú hirdetésmennyel a fenti forgalomban érvényes 4 ik füzethez Dombrau és Harwin állomásokról Bécs a. a. t. állomásra szállítandó ásványzén, csakis szénvályog-küldeményekre nézve f. é. augusztus hó 1-re kihirdetett I. számú pótlék helyett új 5 számú füzet fog f. é. szeptember 15 ével életbe lépni.

Magyar-német fa-forgalom. Malaczka állomásról a Szász. kir. államvasutak Talkens-rein állomására teljes kocsiakománnyokban szállítandó *vasuti-talpja* küldeményekre f. évi augusztus hó 1-től további intézkedésig illetőleg díjszabási úton való rendezésig márká 70 fel-lényi közvetlen díjtétel fog 100 kg-ot az ezen czikkre fennálló díjszabási határozmányok fenntartása mellett alkalmaztatni. A szállítási díj kocsi és fuvarlevelenkint legalább 10,000 klgm mennyiséget fizetendő.

Felelős szerkesztő és tulajdonos
Mócs Zsigmond.

Kő- és könyvnyomdája P. BATTARA.

87812/91 Számhoz

Pályázati hirdetés

A magy. kir. államvasutak igazgatósága az 1892 évben a szab. osztrák magyar államvasut társaság államosított magyar vonalai részére szükséges mozdony és szerkesztő kerékpárok szállítását biztosítani ohajtván ez iránt nyilvános pályázatot hirdet.

A ajánlatok legkésőbb folyó ér szeptember hó 7-én déli 12 óráig betérjessz-tendő a bánatpénz pedig folyó ér szeptember hó 6-án déli 12 óráig beküldendő.

A pályázatra vonatkozó részletekkel feltételek a szükségeslet ki mutatókkal együtt, melyek egyszerűsind ajánlott mintául használandók úgyszintén a legújabb kiadású általános és különleges szállítási feltételek valamint a rajzok a m. kir. államvasutak anyag és letárbeszerzési szakosztályánál Budapest, Andrássy út 75 sz.) megtekinthetők, vagy a megállapított az előzetes lefizetése mellett a magy. kir. államvasutak budapesti nyamatványtatáránál posta útján is megszerezhetők, megjegyezvén hogy a különleges szállítási feltételekért darabonként 15 kr. az általános feltételekért pedig 25 kr. fizetendő.

Budapest 1892 augusztus hóban
A m. kir. államvasutak igazgatósága.

107662. szám.

Hirdetés.

Közírté teszük, hogy a kereskedelemügyi m. kir. Minister ur ó nagyméltóságának folyó évi augusztus hó 5 én 50418. szám alatt kelt magas engedélye alapján, a f. évi gabonakivitel idejére-további intézkedésig, az összes befuvarozott gabona- és lisztküldemények közül a Fiuméba, Svájcba és Bajorországba rendeltettek első sorban, a más külföldi állomásokra rendeltettek pedig másod sorban, soron kívül fogjuk elszállítani.

Budapest, 1892. évi augusztus hó 10-én
Az igazgatóság.

Fischer Adolf

Könyvkötészete és papirkereskedése.

Alulírott tudatja a t. közönséggel, hogy városunkban a Via Andrássy 474. sz. göröggyház féle épületben modern

könyvkötészetet és papirkereskedést

nyitott.

Mindennemű könyvkötészeti műveket a legegyszerűbb és a legdíszesebb kiállításban igen jutányos árak mellett előgads tartósságáért kezeskedik. Papirkereskedésében, minden fajtájú levél- író papir, jegyzőkönyvnek és író eszközök bőválasztékban és igen jutányos árak mellett kaphatók.

A t. közönség becses látogatását kéri

Fischer Adolf

könyvkötő és papirkereskedő

ANCHOR-LINE

HENDERSOHN BROTHERS, GLASGOW

Rendes gözhajózási összeköttetés Fiume és New-York között.

Rakományok, valamint utazók bejelenthetők FIUMEBAN, az ADRIA magyar tengeri hajózási részvénytársaságnál és FRATELLI GERBAZ cégénél.

A legújabb szállítmány és a legnagyobb választék

mindenszintű

nyári kalapokban

PLESS W. cs. és kir. udvari

szállítótól

WASSERTHAL S. divatárú

kereskedésében

Fiume - Adamich-tér 9-27

„THE GRESHAM“

életbiztosító társaság Londonban.

Magyarországi fiók: Ausztriai fiók:

BUDAPEST, BECS,

Ferencz J.-tér 5. 6., Gisellastrasse 1 sz.

a társaság házában. a társaság házában.

A társaság vagyona

1891. június 30-án frank 117.559.797.—

Evi bevétel biztosítások

és kamatból 1891. június 30-án 20.725.259.—

Kifizetések biztosítási és járadéki szerződések és visszavásárlások stb. után a társaság fennállása óta (1848) 249.311.449.—

A legutóbbi 12 havi üzleti idő alatt a társaságnál 61.372.900.— értékig nyújtattak be ajánlatok, miáltal a társaság fennállása óta benyújtott ajánlatot összeértéke 1.728.181.555.—

értékre megy. Prospektusokkal és díjtáblázatokkal, melyek alapján a társaság kötvényeket kiállít, további ajánlatokkal díjmentesen szolgálunk az osztrák-magyar monarchia minden nagyobb városában az ügynök urak és a magyar és osztrák fiókok.

Mint legjobb óvszer

CHOLERA

ellen már az 1886-ik évi cholera járvány idejében orvosi tekintélyek által a legrégebb és legjobb hírnévnek örvendő

gróf Keglevich István-féle promontori

Cognac

sikeresen használtatott.

Cognac-unk vízzel vagy savanyu vízzel vegyítve kitűnő egészséges élvezeti ital. — Az összes kiállításokon, melyeken versenyeztünk

* * * * *

cognac-jaink eskakis legmasabb kitüntetésekert nyertek.

Figyelmeztetjük a t. cz. vevő közönséget, hogy cognac-unk atóbbi időben hamisították, miert is a vételnél óvatosságra injük, különösen tartózkodjék ama cognac bevásárlásától melyet szédelőg módon ajánlanak. — Eredeti töltésű palackjaink mindenütt kaphatók.

A Gróf Keglevich István-féle

promontori cognac- és borszeszgyár igazgatósága.

Képviseleve a magyar kereskedelmi muzeum

által Fiumében.

COGNAC-QUINT-EXTRACT.

Cognac-Quint-Extract védjegyé.

A legjobb, legegészségesebb és tartalomdúsabb Cognac-nak gyors előállítására — mely a francia cognactól — nemiben sem különbözik — leginkább a Cognac-Quint-Extract-tot ajánlom.

Ára 1 kg. (100 lit.) 16 f. Utasítás ingyen.

A legjobb siker és egészséges gyártmányért kezeskedünk. Palmika készítésnél előnyös

Borszesz megtakarítást

érünk el a fölülmulhatlan Erősítő-Essenciával; mely az itálnak kellemes izt ad s mely kizárólag csak nálam kapható.

Ára különként (600-1000 lit.re) 3 fet. 50 kr. használati utasítással.

Ezen különlegességeken kívül még rum slivovits, törköly és a legjobb minőségű likörök, szesz italok és ceetek előállítására is kivonatok kaphatók.

Utasítás és árjegyzék bérmentve ingyen.

Az egészséges gyártmányokért kezeskedik:

POLLAK FÜLÖP KÁROLY

Essenzia különlegességek gyára Prágában.

(M megbízható ügynökök kerestetnek)

„ADRIA“

Magyar királyi tenger-

hajózási részvénytársaság

1892. augusztus havában az alant felsorolt első osztályú gőzhajók (vagy más póthajók) fognak Fiume, a nyugoteuropai és amerikai kikötők között közlekedni, haesak rozs időjárás vagy előre nem látható körülmények a meneteket meg nem akadályoznak:

Fiume	New-York	Gőzös	1892 augusztus
"	Bordeaux	„Elysia“ (Anc. L.)	1-10
"	Hull, Newcastle o-T	„Sultana“	1-10
"	St. Louis d. Rhone	„Palermo“	1-10
"	Bari, Messina, Catania, Malta, Tunis.	„Tibor“	1-10
"	Liverpool	„Carola“	10
"	Hull, Newcastle o-T	„Aleppo“ (Cunard Line)	5-15
"	Bordeaux	„Bassano“	15-25
"	Algier, Glasgow	„Tisza“	25
"	Liverpool	„Jókai“	21-31
"	Róterdam, Hamburg	Saragossa“ (Cunard Line)	21-31
"	Antwerpen	„Spacta“	21-31
"	New-York	„Britannia“	31-21
"	Rouen	„Tibor“	21-31
"	London	„Durham“	21-31
"	Leith	„“	21-31
Glasgow	Trieszt, Fiume	„Adria“	1-10
Bordeaux	„	„Matlekovits“	10-20
Liverpool	„	„Morocco“ (Cunard Line)	10-20
Hamburg, Antwerpen	„	„Venezia“	10-20
Tunis, Malta, Catania, Messina Bari	„	„Carola“	21
Oporto	„	„Szőcheny“	15-25
Newcastle o-T	„	„Buda“	21-31
Río de Janeiro, Santos	„	„Zichy“	21-31
London	„	„Narva“	21-31
Leith	„	„Matlekovits“	21-31
Liverpool	„	„Saragossa“ (Cunard Line)	21-31
Hull, Newcastle o-T	„	„Mourino“	21-31

* Ha a gőzös indulása előtt 8 nappal Algier vagy Tanger kikötőbe rakományok be nem jelentettek az igazgatóság fenntartja magának a jogot e kikötőt nem érinteni.

** A gőzös Barcelonán kívül még egy másik spanyol földközi tengeri kikötőt, szetleg Cadixot fogja érinteni.

A már életbe léptetett vagy még alkalmazandó vesztégzőintézkedések következtében történhető járat elmaradásért, vagy a fentemlített gőzők későbbi indulásáért a társaság felelősséget nem vállal.

FIUME, 1892. július hóban.

